

МІЖМОВНА ОМОНІМІЯ ТА ПАРОНІМІЯ

Лексеми декількох (як мінімум двох) мов, які схожі графічно та фонетично з повністю або частково збіжною чи незбіжною семантикою, є *лексичними паралелями*. Через поняття лексичних паралелей виводимо поняття міжмовних омонімів та паронімів.

Міжмовні омоніми – зовнішньо схожі паралельні опозиції двох або більше мов, які порівнюються синхронічно, тобто мінімум чотиричленна структура, коли схожість омонімів спостерігаємо в різних мовах. Наприклад, чотиричленна структура міжмовних омонімів російської та англійської мов:

I лайка , -и, ж, суц.: общее название ездовых, охотничьих и сторожевых собак: <i>сибирская лайка</i> – husky, Eskimo dog.	I like [laik], n: нечто подобное, равное, одинаковое: <i>the like of us; compare like with like.</i>
II лайка , -и, ж, суц.: сорт мягкой кожи из шкур овец и коз: <i>лайковые перчатки</i> – kid(-skin).	II like [laik], n: мн. склонности, влечения: <i>likes and dislikes.</i>

До *міжмовних паронімів* зараховуємо тільки такі лексичні одиниці, які мінімум у двох зіставлених мовах викликають хибні асоціації, ототожнюються одна з одною за фактичного розходження їх значень. Цікаво, що порівнюватися можуть не лише пари паронімів, але й більш складні структури, що складаються з більш ніж двох слів, наприклад:

I гуманитарн/ый , -ая, -ое; прил.: 1) обращённый к человеческой личности, к правам и интересам человека: <i>гуманитарные проблемы, гуманитарная помощь</i> ; 2) (о науках) относящийся к изучению общества, культуры и истории народа в отличие от естественных и технических наук: <i>гуманитарные науки, гуманитарное образование.</i>	I humane [hju:'mein], adj: 1) = гуманный; 2) цивилизованный, относящийся к цивилизации (of a branch of learning) intended to have a civilizing effect on people): <i>the humane education of literary study.</i>
---	---

<p>II гуманн/ый, -ая, -ое; <i>прил.</i>: направлений на благо других; чело- веколюбивый и отзывчивый: <i>гуманное</i> <i>поведение, гуманные цели.</i></p>	<p>II humanist [ˌhju:mə'nɪstɪk], <i>adj.</i>: = гуманитарный II.</p>
<p>III гуманистическ/ий, -ая, -ое, <i>прил.</i>: соотносящийся по значению с существ- вительным <i>гуманизм</i> (системой воз- зрений, признающей ценность челове- ка как личности): <i>гуманистические</i> <i>взгляды.</i></p>	<p>III humanitarian [ˌhju:,mæni'teəriən], <i>adj.</i>: = гуманитарный I.</p>
	<p>IV humanistic [ˌhju:mə'nɪstɪk], <i>adj.</i>: = гуманистический.</p>

Отже, міжмовні омонімія та паронімія є майже чистим полем для сучасних лінгвістичних досліджень. Ці явища слід розглядати через лінгвокультурне поняття лексичних паралелей.

Манюков О.
НТУ «ХП»

АНГЛІЦИЗМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Мова постійно змінюється. Історична змінність мови – її суттєва ознака, внутрішня властивість. Наприкінці ХХ ст. – на початку ХХІ ст. активізувалися українсько-англійські мовні контакти, результатом яких стала значна кількість запозичень у різних сферах діяльності: в економіці (*фандрейзинг, баєр, лот*); у суспільно-політичній сфері (*аплікант, омбудсмен, ньусмейкер*); у засобах зв'язку, ЕОМ (*роумінг, лептон, і-мейл, он-лайн*); у науці, культурі, освіті (*гендер, уфологія, фентезі*), зокрема у молодіжній субкультурі (*діджей*).

Це зумовлено розмаїттям позамовних чинників (об'єктивних і суб'єктивних: розвитком економічних зв'язків, впливом стилю американського життя, модою на іноземні слова, досягненнями англомовних країн у деяких сферах діяльності, пошвавленням культурних зв'язків, двомовністю, умовами функціонування української мови, престижем англійської мови тощо. Майже до кінця ХІХ ст. учені прагнули довести можливість заміни будь-якого запозиченого слова власним. Письменник Іван Франко став одним із перших, хто переконливо обґрунтував необхідність іншомовних запозичень.

Якщо раніше більшість запозичених нових англіцизмів потрапляла в систему української мови через російську мову, то нині надходить